

Aika 27.04.2026, klo 18:15

Paikka Otanmäen kirjasto, Uunimiehentie 6

Käsiteltävät asiat

- § 19 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 20 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 21 Otanmäki - Alussuo asemakaava**
- § 22 Ounasjokisuun ruoppaushankkeen rahoitushaku ja toteutusajankohdan siirto vuodelle 2027**
- § 23 Aluelautakunnalle tiedoksi merkittävät asiat 2026**

Osallistujat

Lasse Alasalmi, puheenjohtaja
Sirpa Pöppönen, sihteeri
Raili Haataja
Sinikka Huusko
Esa Jaakkola
Arto Jokelainen
Ilkka Karjalainen
Jenni Pitkänen
Pasi Kilpeläinen

§ 19

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihtööri

Todetaan kokous laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Myönnetään pöytäkirjaan merkityille muille osallistujille läsnäolo- ja puheoikeus.

§ 20

Pöytäkirjan tarkastus

Hallintosäännön 147 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Mikäli kokouksen aikana ilmenee teknisiä ongelmia, ettei pöytäkirjaa saada valmiiksi, tarkastetaan pöytäkirja sähköpostikuittauksin kokousta seuraavana torstaina. Tällöin pöytäkirjan tarkastavat vuorollaan toimielimen kaksi jäsentä sukunimensä mukaisessa aakkosjärjestyksessä.

Ehdotus

Esittelijä: Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihteer

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

§ 21

Otanmäki - Alussuo asemakaava

KAJDno-2024-1378

Valmistelijat / lisätiedot:

Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihtööri, sirpa.popponen@kajaani.fi

Kajaanin kaupunki pyytää Vuolijoen aluelautakunnalta lausuntoa Otanmäki–Alussuon asemakaavaehdotuksesta, joka on ehdotusvaiheessa ja nähtävillä 4.5.2026 saakka.

Asemakaavan suunnittelualue sijaitsee Otanmäen taajaman itäpuolella Kajaanin keskustasta noin 30 km lounaaseen. Asemakaavoitettavan alueen pinta-ala on noin 392 hehtaaria. Alue on aiemmin asema-kaavoittamatonta. Kaava rajautuu pohjoisessa valtatiehen, lännessä Otanmäen asemakaavoitettuun alueeseen, etelässä rautatiehen ja idässä Laajankorven sähköasemaan.

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa valtatie 28:n varteen sijoittuvan teollisuusalueen rakentuminen energiaintensiivistä teollisuutta, datakeskuksia, sähkövarastointia sekä muuta teollisuus- ja varastotoimintaa varten siten, että Otanmäen taajaman, virkistysalueiden, luontoarvojen ja muinaisjäännöksen huomioiminen turvataan suojavyöhykkein ja kaavamerkinnöin.

Lausunto on jätettävä Kajaanin kaupungille 4.5.2026 klo 16:00 mennessä. Lausunnot on toimitettava kirjallisena Kajaanin kaupungin ympäris-tötekniselle lautakunnalle osoitettuna kirjaamoon kajaani@kajaani.fi tai PL 133, 87101 Kajaani.

Vuolijoen aluelautakunta esittää lausuntonaan seuraavaa:

Yleinen kanta

Vuolijoen aluelautakunta on tutustunut Otanmäki–Alussuon asemakaavaehdotukseen ja sen liiteasiakirjoihin. Aluelautakunta suhtautuu kaavan tavoitteisiin, teollisuusalueen mahdollistaminen ja datakeskustoiminnan edellytysten luominen, lähtökohtaisesti myönteisesti. Hanke voi toteutuessaan tuoda merkittäviä investointeja ja työllistymisvaikutuksia Kajaanin seudulle.

Aluelautakunta kiinnittää kuitenkin huomiota useisiin kaavaehdotuksessa tunnistettuihin puutteisiin, jotka koskevat erityisesti paikallisten asukkaiden liikkumisyhteyksiä, virkistysmahdollisuuksia sekä hankkeen hyötyjen jakautumista suhteessa Vuolijoen alueelle kohdistuviin haittoihin. Nämä kysymykset tulee ratkaista ennen kaavan hyväksymistä.

1. Jalankulku- ja pyörätie

Asemakaavaehdotuksessa osoitetaan ohjeellinen maantiehen kuuluva jalankulku- ja pyörätie (jk/pp) valtatie 28 etelä reunan. Kaavaselostuksen mukaan väylän tarkoituksena on yhdistää Otanmäen taajama ja Vuorokkaan alue kehittyvään maankäyttöön.

Aluelautakunta on osayleiskaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa edellyttänyt, että kevyenliikenteen yhteys osoitetaan jatkuvaksi Vuottolahteen saakka. Asemakaava on laadittu osayleiskaavan ohjausvaikutuksessa, mutta tämä vaatimus ei ole siirtynyt asemakaavaan. Liikennemäärän kasvaessa turvallinen liikkuminen on varmistettava Vuorokkaan ja Vuottolahden suuntaan. Aluelautakunta toistaa vaatimuksensa ja edellyttää, että asia ratkaistaan osayleiskaavan jatkovalmistelussa.

Asemakaavaehdotuksessa jk/pp-merkintä päättyy asemakaava-alueen itärajaan – ennen Vuorokkaan asuinalueita. Väylä ei siten yhdisty edes lähimpään asutukseen eikä palvele käytännössä ketään itsenäisenä yhteytenä. Kaavaselostuksessa todetaan itse, että väylää voisi käyttää Vuorokkaan ja Otanmäen välillä liikkumiseen mutta kaavassa osoitettu linjaus ei tätä mahdollista, koska se päättyy ennen Vuorokkaan katuverkkoa.

Aluelautakunta edellyttää:

1. Jk/pp-merkintä jatketaan kaava-alueen itärajalta Vuorokkaan katuverkkoon saakka, jotta väylällä on tosiasiallinen liikenneyhteys olemassa olevaan asutukseen.
2. Osayleiskaavan jatkovalmistelussa osoitetaan kevyenliikenteen yhteystarve Vuorokkaalta Vuottolahteen, aluelautakunnan aiemman lausunnon mukaisesti. Asemakaavan jk/pp-linjaus tulee suunnitella siten, ettei se sulje pois tätä jatkoyhteyttä.

2. Virkistys- metsästys- ja marjastushaitat

Asemakaava osoittaa 392 hehtaarin alueesta suuren osan teollisuuskäyttöön. Tämä merkitsee merkittävää metsäalueen menetystä, jota paikalliset asukkaat ovat käyttäneet marjastukseen, metsästykseseen, sienestykseen ja omaehtoiseen ulkoiluun. Kaavaselostus arvioi virkistyskäytön ”kohtuullisen vähäiseksi”, mutta arvio perustuu haastatteluihin eikä systemaattiseen mittaukseen.

Näin laajan metsäalueen muuttuminen aidatuksi teollisuusalueeksi heikentää konkreettisesti lähialueen asukkaiden arkivirkistysmahdollisuuksia. Kaavassa ei esitetä näille haitoille mitään kompensatiota. Aluelautakunta edellyttää, että virkistyshaittojen merkittävyys arvioidaan realistisesti ja että korvaavien virkistysalueiden tai -yhteyksien kuten saavutettavien luontopolkujen ja vaellusreittien toteuttamismahdollisuudet selvitetään.

3. Hankkeen hyötyjen alueellinen jakautuminen

Asemakaava-alue sijaitsee Vuolijoen alueella, joka on Kajaanin kaupungin reuna-alueita ja jonka elinvoiman säilyminen edellyttää aktiivisia toimenpiteitä. Kaavaselostuksessa taloudelliset vaikutukset on arvioitu Kajaanin kaupungin näkökulmasta kokonaisuutena, eikä hyötyjen alueellista jakautumista Vuolijoen alueen ja Kajaanin keskustajaman välillä ole lainkaan analysoitu.

Hankkeen rakenne on aluelautakunnan näkökulmasta epäsymmetrinen. Välittömät haitat kuten liikenteen lisääntyminen, maisemamuutos, melu rakentamisen aikana sekä marjastus- ja ulkoilualueiden menetys kohdistuvat Vuolijoen alueen asukkaille. Taloudelliset hyödyt sen sijaan kertyvät pääosin Kajaanin kaupungille kokonaisuutena:

kiinteistöverotulot, yhteisöverojen kuntaosuus sekä hankkeen synnyttämä palvelukysyntä ohjautuvat todennäköisesti Kajaanin keskustajamaan, ei Otanmäkeen tai muualle Vuolijoen alueelle.

Kaavaselostus myöntää itse, että miljardiluokan rakennushankkeessa paikallinen työvoima ja yritysten kapasiteetti eivät todennäköisesti riitä, merkittävä osa rakentamisen aikaisesta taloudellisesta aktiviteetista tulee muualta. Datakeskuksen vakiintuneessa toimintavaiheessa suorien työpaikkojen määrä jää investoinnin kokoluokkaan nähden vähäiseksi, ja erikoisosaamista vaativat tehtävät täytetään todennäköisesti alueen ulkopuolelta.

Kaavaselostus toteaa, että hanke voi houkutella työikäistä väestöä alueelle ja että Otanmäen asukasmäärä voi kasvaa. Tämä on juuri se mekanismi, jonka kautta Vuolijoen alue voisi konkreettisesti hyötyä hankkeesta. Kaava ei kuitenkaan osoita yhtään uutta asuinalueita eikä edellytä asumisen kehittämistä Otanmäessä. Uudet työntekijät voivat yhtä hyvin asua Kajaanin keskustassa ja pendelöidä, jolloin väestövaikutus, johon kaava osittain nojaa perusteluissaan, ei toteudu Vuolijoen alueella.

Kajaanin kaupunkistrategia 2027–2030 sitoutuu nimenomaisesti kehittämään Kajaania maakuntakeskuksena, jossa on elinvoimaiset kyläalueet. Tämä sitoumus koskee myös Otanmäkeä ja Vuolijoen alueen muita kyliä. Kaava edistää strategian teemaa 2, Menestyvä Kajaani, mutta ei osoita, miten strategian kyläalueiden elinvoimaa koskeva tavoite toteutuu hankkeen yhteydessä. Strategian lupaus elinvoimaisista kyläalueista ei täyty pelkästään sillä, että teollisuusalue sijoittuu kyläalueen laitaan.

Vuolijoen alueella on palveluja ja infrastruktuuria esimerkiksi koulut, päiväkodit kirjasto ja tieverkko, joiden säilyminen ja kehittäminen ovat alueen elinvoiman kannalta keskeisiä. Näiden rahoittamiseen hanke ei kaavan nykyisessä muodossa osoita mitään mekanismeita.

Aluelautakunta edellyttää:

1. Kaupunki selvittää ennen kaavan hyväksymistä, millä konkreettisilla toimenpiteillä hankkeen toteuttaminen tukee Vuolijoen alueen elinvoimaa, mukaan lukien palvelut, infrastruktuuri ja asumisen kehittyminen ja miten nämä toimenpiteet sitoutuvat kaupunkistrategian kyläalueiden elinvoimatavoitteeseen.
2. Selvityksessä käsitellään konkreettisesti, miten asumisen kehittyminen Otanmäessä ja muilla alueen kylillä turvataan hankkeen toteutuessa eikä jätetä sen varaan, että markkinat sen ratkaisevat.

Lopuksi

Vuolijoen aluelautakunta pyytää, että yllä esitetyt huomiot otetaan huomioon kaavaehdotuksen jatkovalmistelussa ja että aluelautakunnalle varataan tilaisuus antaa lausunto mahdollisista merkittävistä muutoksista ennen kaavan hyväksymistä.

Ehdotus

Esittelijä: Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihteri

Vuolijoen aluelautakunta hyväksyy esittelyn mukaisen lausunnon ja esittää sen edelleen ympäristötekniselle toimialalle lausuntonaan.

Vuolijoen aluelautakunta, § 31, 24.06.2025

Vuolijoen aluelautakunta, § 22, 27.04.2026

§ 22

Ounasjokisuun ruoppaushankkeen rahoitushaku ja toteutusajankohdan siirto vuodelle 2027

KAJDno-2020-1368

Vuolijoen aluelautakunta, 24.06.2025, § 31

Valmistelijat / lisätiedot:

Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihtööri, sirpa.popponen@kajaani.fi

Liitteet

1 Ounasjokisuun Vesilupa_ Päätös

Ounasjoen ruoppausta on tehty 2000-luvun alkupuolella Kainuun ympäristökeskuksen toimesta. Ruoppauslaajuus ei ole ollut riittävä, jotta veden virtaus ja veneily olisi mahdollista matalan veden aikana. Säännöstelyn ja virtausten seurauksena hienoainesta on kulkeutunut jo ruopatulle alueelle.

Kajaanin kaupunki esitti OUMO-hankkeelle ruoppausta toteutettavaksi samalla mallilla kuin Önnkörin alueen kunnostaminen toteutettiin, eli:

a) Suunnittelukustannukset maksetaan Kajaanin kaupungin ja Kainuun ELY-keskuksen toimesta kustannusjaolla 50/50. ELY-keskus hoitaa suunnitteluttamisen. Arvio suunnittelukustannuksista on noin 5.000 €. Suunnittelu, eli olevien suunnitelmien päivittäminen ja tarvittavat ympäristöselvitykset tehdään kevään 2023 aikana.

b) Ympäristöluvan hakee ja maksaa vesialueen omistaja, Vuottolahden Kalastuskunta. Lupahakemus jätetään heti suunnitelmien valmistuttua. Arvio lupakustannuksista on 6.000 €

c) Ruoppaus toteutetaan OUMO-hankkeen rahoituksella, kustannusjako sama kuin Önnkörin hankkeessa (Fortum 40 %, ELY 30 % ja Kajaani 30 %). Ruoppaus tehdään keväällä 2024 ja kustannusarvio on noin 40.000 €. Kajaanin maksuosuus maksetaan Vuolijoen aluelautakunnan kehittämisrahasta.

Vuolijoen aluelautakunta toteutti suunnitelmavaiheen OUMO -rahoituksella vuonna 2023.

Vuottolahden kalastuskunta on hakenut kustannuksellaan ja saanut alueelle vesiluvan Aluehallintovirastolta (Dnro PSAVI/14228/2023). Lupa on ollut nähtävillä 24.2.-2.4.2025 aluehallintovirastojen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi> . Valitusaika on päättynyt 2.4.2025.

Hanke on valmis etenemään ruoppaus vaiheeseen ja esiteltäväksi syksyn OUMO ohjausryhmälle seuraavasti:

Ruoppaus toteutetaan OUMO-hankkeen rahoituksella, kustannusjako sama kuin Önkörin hankkeessa (Fortum 40 %, ELY 30 % ja Kajaani 30 %). Ruoppaus tehdään keväällä 2026 ja tarkistettu kustannusarvio on noin 45.000 €. Kajaanin maksuosuus maksetaan Vuolijoen aluelautakunnan kehittämisrahasta.

Ehdotus

Esittelijä: Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihtööri

Vuolijoen aluelautakunta päättää esittää Ounasjoen ruoppaushankkeen OUMO ohjausryhmälle ja varata kehittämismäärärahoistaan kaupungin rahoitusosuuden TA2026 valmistelun yhteydessä ohjausryhmän päätöksen mukaisilla rahoitusosuudella.

Päätös

Hyväksyi.

Esteellisyys

Toivo Määttä

Vuolijoen aluelautakunta, 27.04.2026, § 22

Valmistelijat / lisätiedot:

Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihtööri, sirpa.popponen@kajaani.fi

Liitteet

1 Luonnos Ounasjokisuun ruoppaushanke yhteistyösopimus Kajaanin kaupunki-Vuottolahden kalastuskunta
Verkkojulkisuus rajoitettu

Ounasjokisuun ruoppaushanke on edennyt suunnittelun ja vesiluvan saamisen jälkeen toteutusvaiheen rahoituksen hakemiseen. Hankkeen toteutusvaihetta esitetään siirrettäväksi kevääseen 2027 sää- ja jääolosuhteiden sekä rahoitusjärjestelyjen vuoksi. Alkuperäisen suunnitelman mukaisesti hanketta oli tarkoitus esittää Oulujoen vesistöalueen (OUMO) rahoituskohteeksi, mutta esitystä ei tehty, minkä vuoksi hankkeelle on etsitty vaihtoehtoisia rahoituskanavia.

Hankkeen päivitetty kustannusarvio on 44 545 euroa. Haettavan tuen osuus on 24 945,20 euroa, josta kaupunkirahaosuus 10 690,80 euroa ja yksityisen rahoituksen tarve 8 909 euroa. Rahoitushakua on valmisteltu Kainuun ELY-keskuksen rahoitusjärjestelmään kohdassa *Investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon*, jonka tavoitteisiin hanke hyvin soveltuu.

Yksityisrahoitus on tarkoitus hakea Glennmont Partnersin Community Fund -ohjelmasta. Yksityisrahoitusta suunnitellaan haettavaksi Piiparinmäen tuulipuiston omistajan Glennmont Partnersin **Community Fund -ohjelmasta**, joka tukee paikallisia ympäristö- ja yhteisöhankeita. Kalastuskunnan tulee valtuuttaa valitsemansa henkilö hakemaan rahoitusta kalastuskunnan puolesta.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää yhteistyösopimusta Vuottolahden kalastuskunnan kanssa. Sopimusluonnos liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihteri

Aluelautakunta:

1. Siirtää hankkeen toteutusvaiheen esityksen mukaisesti vuodelle 2027 ja varaa talousarviossaan kaupunkirahoitusosuuden.
2. Valtuuttaa aluesihterin hakemaan rahoitusta ELY-keskuksen rahoitusvälineestä Investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon sekä allekirjoittamaan hankkeen yhteistyösopimuksen.

§ 23

Aluelautakunnalle tiedoksi merkittävät asiat 2026

KAJDno-2026-149

Valmistelijat / lisätiedot:

Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihtööri, sirpa.popponen@kajaani.fi

1. Perukanpuron ennallistamissuunnitelmat hankkeen yhteistyösopimus

Hankkeen aikainen yhteistyö- ja rahoitussopimus on laadittu ja allekirjoitettu Kajaanin kaupungin/Vuolijoen aluelautakunnan ja Manamansalo-Vuolijoki osakaskunnan kesken.

2. Yhteisöhankeet

Tiedote liitteenä.

3. Kylälatuavustuksia voi hakea 10.5.2026 mennessä.

Vuolijoen aluelautakunta on kokouksessaan 29.4.2025 § 16 Vuolijoen kylälatuavustuksien kriteerit määritellyt yhteiset hakuehdot kylälatujen avustukselle.

Ehdotus

Esittelijä: Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihtööri

Aluelautakunta merkitsee tiedoksi.